

**ΤΟ 6ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΧΗΜΕΙΑΣ ΠΕΠΤΙΔΙΩΝ**

Πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, μεταξύ 15 - 20 Σεπτεμβρίου το "Εκτο Ευρωπαϊκό Συμπόσιο Χημείας Πεπτιδίων. Στο Συμπόσιο πήραν μέρος επιστήμονες από 11 ευρωπαϊκές χώρες — Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Δ. Γερμανία, Έλβετία, Ολλανδία, Ρωσία, Ούγγαρία, Τσεχοσλοβακία και Ελλάδα.

Την όλη οργάνωση του Συμποσίου είχε αναλάβει το Έργαστήριο Οργανικής Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Στή διάρκεια του Συμποσίου έγιναν 46 ανακοινώσεις, που αναφερόταν στα θέματα: μέθοδοι συνθέσεως πεπτιδίων, ρακαιμίωση, αποικοδόμηση, σύνθεση φυσικών πολυπεπτιδίων και αναλόγων - χημική δομή και βιολογική δράση, σύνθεση και ιδιότητες ειδικών τινών πεπτιδίων, ειδικά προβλήματα, σχετιζόμενα προς τα μη συνήθη αμινοξέα - μη κανονικά πεπτιδία και χημικές και φυσικές ιδιότητες τών πεπτιδίων.

***

Το Συνέδριο για τη χημεία τών πεπτιδίων παρουσιάζει γενικώτερο ενδιαφέρον, γιατί σχετίζεται εύθως με τη μελέτη της φύσεως τών πρωτεϊνών (λευκωμάτων), της συνθέσεώς των, καθώς και του ρόλου, τόσο τών πρωτεϊνών, όσο και τών πεπτιδίων στη ζωή.

Ός γνωστόν, οι πρωτεΐνες (λευκώματα) αποτελούν βασική, αν όχι την κυριώτερη και χαρακτηριστικώτερη ύλη τών ζωντανών οργανισμών. Οι πρωτεΐνες υπάρχουν στην κυτταρική μεμβράνη, στο κυττόπλάσμα, στον κυτταρικό πυρήνα. Από πρωτεΐνες αποτελούνται τα αίμοσφαίρια. Όλα τα φυράματα περιέχουν πρωτεΐνη. Πολλές ορμόνες είναι πρωτεϊνικής φύσεως. Το κολλαγόνο (συνδετικός ιστός), η κερατίνη (έπιθηλιακός ιστός, τρίχες, κέρατα, φτερά, νύχια), ή φιμπροΐνη (πρωτεΐνη μεταξιού) αποτελούνται από πρωτεΐνες.

Το πρόβλημα της σύστασης τών πρωτεϊνών απασχόλησε από παλαιά την επιστήμη. Σήμερα είναι γνωστό ότι οι πρωτεΐνες είναι μεγαλομοριακές ενώσεις που δημιουργούνται με την ένωση σχετικά απλουστέρων μονάδων, τών αμινοξέων. Τα πεπτιδία, που αποτελούσαν και το θέμα του Συμποσίου, είναι ουσίες που προέρχονται από τη συνένωση δύο ή περισσότερων είναι δηλαδή προϊόντα ενδιάμεσα μεταξύ αμινοξέων και πρωτεϊνών.

Η σημασία της έξακριδώσεως της δομής, αλλά και της σύνθεσης τών πεπτιδίων είναι τεράστια, διότι και τα πεπτιδία αυτά καθ' εαυτά, παρουσιάζουν ενδιαφέρον, λόγω του ότι

άπαντούν στη φύση με ορμονική κυρίως δράση (πολυμιξίνη, ακτινομυκίνη, βασιτρασίνη, κλπ), αλλά και γιατί η σύνθεση πεπτιδίων αποτελεί ενδιάμεσο σταθμό προς τη σύνθεση τών πρωτεϊνών.

Οι χημικοί επενόησαν πολλές μεθόδους συνθέσεως πεπτιδίων. Όστόσο, η σπουδαιότερη ήταν η μέθοδος τών Μπέργκμαν - Ζέρβα. Από την εποχή εκείνη - γύρω στο 1932 - έχει γίνει μεγάλη πρόοδος. Οι χημικοί έφτασαν να συνθέτουν, όχι μόνον απλά πεπτιδία με 2 - 3 αμινοξέα, αλλά τεράστια πεπτιδία με έξαιρετική σπουδαιότητα. Έτσι, στο έφετεινό Συμπόσιο ο καθηγητής Συζέρ ανεκοίνωσε την όλική σύνθεση της ACTH (άδρενοκορτικοτροφίνης), δηλαδή της ορμόνης του προσθίου λοβού της υπόφύσεως (31 αμινοξέα), που μέσω άλλων αδένων διεγείρει την έκκριση στον οργανισμό σειράς ολόκληρης σπουδαιότατων ορμονών, όπως οι κορτιζόνες. Επίσης οι έφημερίδες ανέγραψαν ότι ο Κατσικογιάννης, που εργάζεται τώρα στην Αμερική, επέτυχε τη σύνθεση της Ινσουλίνης, που δεν είναι άλλο από τεράστιο πεπτιδίο με 51 αμινοξέα.

***

Απ' ότι είναι γνωστό, αλλά και απ' ότι έδειξε το Συμπόσιο, σ' όλες τις χώρες της Ευρώπης-και όχι μόνον της Ευρώπης- γίνονται σημαντικές έρευνες γύρω από τα πεπτιδία. Στην προσπάθεια αυτή δεν ύστερεί και η Χώρα μας, χάρις στον Καθηγητή Ζέρβα. Όπως αναφέραμε, στους Μπέργκμαν - Ζέρβα οφείλεται η σπουδαιότερη μέθοδος συνθέσεως πεπτιδίων.

Αλλά και στα χρόνια που ακολούθησαν, η συμβολή του Ζέρβα στη χημεία τών πεπτιδίων έχει διεθνή σημασία και αναγνώριση. Γύρω από τον Καθηγητή Ζέρβα ύπάρχει σήμερα μια ομάδα 12 περίπου χημικών, που ασχολούνται με τα πεπτιδία. Έρευνες γύρω από το ίδιο θέμα γίνονται και στο Πολυτεχνείο. Και η προσπάθεια αυτή θα μπορούσε άσφαλώς να είχε αποδώσει περισσότερα, αν υποστηριζόταν όπως έπρεπε από το Κράτος και δε στηρίζονταν σχεδόν αποκλειστικά στο μόχθο ενός ανθρώπου και τών συνεργατών του.

***

Από Έλληνικής πλευράς πήραν μέρος στο Συμπόσιο 9 επιστήμονες και έγιναν 5 ανακοινώσεις.

Το έπόμενο Συμπόσιο άπεφασίσθη να πραγματοποιηθεί στη Βουδαπέστη.

Κ. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

I. Νομοθετική κίνηση. Μέσα στο διάστημα της εκλογικής περιόδου ή νομοθετική κίνηση παρουσιάζεται φυσικά περιορισμένη. Πάντως πρέπει να σημειωθεί η παρουσία, εκτός των καθαρώς εκλογικών νομοθετημάτων και μερικών άλλων σημαντικού ενδιαφέροντος:

—B. Δ. 432)31.7.—17.8.1963 «Περί άπλουστεύσεως διαδικασίας Πιστοποίησης γεγονότων τινών» (Φ.Ε.Κ., Α' 124). Το νομοθέτημα τούτο άπλουστεύει την γραφειοκρατική διαδικασία — πού είχε καταστή καρκίνωμα φοβερό — σε μιá σειρά γεγονότα της καθημερινής ζωής λ.χ. την πιστοποίηση της ταυτότητας των πολιτών, βεβαίωση ιδιότητας ή οικογενειακής καταστάσεως κλπ.

—B.Δ. 440 της 21.7)17.8.1963 Περί παρατάσεως ισχύος B.Δ. 100)1961 «Περί Έπιδότησεως άπόρων άνέργων ναυτικών» (Φ.Ε.Κ., Α' 24) μέχρι 31.12.1963. Πρόκειται όμως περί έπιδομάτων πείνης. Και είναι χαρακτηριστικό της κρίσεως πού διέρχεται ή έμπορική ναυτιλία μας, ιδιαίτερα έπειτα από την άπαγόρευση των συναλλαγών με την Κούβα κατ' έπιταγήν των Η.Π.Α.

—Τ.Α. 66726)3936 (Έργασίας) της 6)8.8.1963 «Περί δημοσιεύσεως εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 18.7.1963 Συλλογικής Συμβάσεως Έργασίας Έργατοτεχνιτών Ζυθοπαγοποιίας» (Φ.Ε.Κ. Β' 345). Μια άκόμη κατάκτηση των εργαζομένων.

—N. 3321 της 10)11.9.1963 «Περί συστάσεως παρά τῷ ΙΚΑ ειδικού Λογαριασμοῦ χορηγήσεως δώρου έορτών Χριστουγέννων και Πάσχα εις εργατοτεχνίτας οίκοδόμους και άλλων τινών διατάξεων» (Φ.Ε.Κ., Α' 139). Οι άγῶνες των οίκοδόμων για μιá στοιχειώδη βελτίωση των όρων της ζωής των άπετέλεσαν σταθμό στο χῶρο του εργατικού κινήματος της χώρας μας. Το νομοθέτημα είναι καρπός αυτών των άγνώνων.

Τώρα στη σειρά της εκλογικής νομοθεσίας έξαιρετικής σημασίας νομοθετήματα είναι το B.Δ. 567 της 26)26.9.1963 «Περί διαλύσεως της Βουλής, όρισμού ήμέρας εκλογής Βουλευτών και συγκλήσεως της Βουλής» (Φ.Ε.Κ., Α' 155). Με το B.Δ. 567)1963 τερματίζεται ό βίος μιás Βουλής πού είχε χαρακτηριστεί σαν προϊόν της βίας και της νοθείας.

II. Πρακτική των Δικαστηρίων Ένδιαφέρον παρουσιάζει ή Α. Π. 161)1963 Τμ. Β'. Πραγματεύεται το θέμα της Τμηματικής προαγωγής μελών ή προσαυξήσεως μισθοῦ κατά 15% μελών των όργανώσεων της Έθνικής Έντιστάσεως. Φυσικά εκείνων πού προβλέπει ό ά.ν. 971)1949 και το ν.δ. 1104)1949. Η άπόφαση του Άνωτάτου Δικαστηρίου

είναι όρθή. Έκείνο πού είναι άνεπίτρεπτο, είναι να συνεχίζεται ή παραμονή στις φυλακές των άγωνιστών της Έθνικής Έντιστάσεως και από τον κατάλογο των άντιστασιακών όργανώσεων πού περιέχει ό νόμος να λείπουν οι σημαντικώτερες. Όμοία και ή Α.Π. 182)1963 Τμ. Β' (NoB, 11. 1000—1002). Έπίσης πρέπει να σημειωθεί και ή 102)1963 Τμ. Δ' (Ποινικού) Άρείου Πάγου (NoB 11.967). Λύει το ζήτημα πού άνέκυψε στην καθημερινή συγκοινωνία του κοινού με την δίωξη των «Πειρατικών» αυτοκινήτων. Ήδη ό Α. Π. άποφαίνεται ότι δέν υπάρχει άδίκημα του άρθρου 1 ν. 1795)1951 όταν στις συγκεκριμένες περιπτώσεις ή πραγματική έξυπηρέτηση των κατοίκων με τα λεωφορεία των ΚΤΕΛ χωλαίνει. Η άπόφαση αυτή καταλύει το άπαράδεκτο και τυραννικό για το έπιβατικό κοινό μονοπώλιο στις συγκοινωνίες των ΚΤΕΛ. Από τις άποφάσεις των Πρωτοδικείων της χώρας, ένδιαφέρον έχουν ή 488)1963 πρωτοδικείου Πειραιώς και 93)1963 Πρωτοδικείου Σύρου (No B, 11.1021—1024). Η πρώτη δέχεται ότι ό χιλιασμός των μαρτύρων του Ίεχωθά προστατεύεται από το Σύνταγμα και συνεπώς ό μεταξύ των χιλιαστών γάμος κατά τα παρ' αυτοίς κεκανονισμένα είναι σύμφωνα με το άρθρο 1371 Α.Κ. έγκυρος πράγμα πού σημαίνει ότι έπι διαζυγίου χιλιαστών δέν άπαιτείται ή άπόπειρα συνδυαλλαγής ένώπιον του Μητροπολίτου. Η δεύτερη αναφέρεται σε γάμο μεταξύ έτεροδόξων συγγενών έξ άγχυστείας και έχει ιδιαίτερη άξια για τις περιοχές πού υπάρχουν καθολικού δόγματος στη χώρα μας.

III. Το Ταμείο Συνεργασίας των Δικηγόρων Άθηνών — Πειραιώς. Ό ύπουργός της Δικαιοσύνης και άντισταγγελεύς του Α.Π. κ. Β. Σακελλαρίου την τελευταία ήμέρα της παραιτήσεως της κυβερνήσεως Πιπινέλη, έλαβε άπόφαση σχετική με την ίδρυση Ταμείου Συνεργασίας των Δικηγόρων. Ας σημειωθεί ότι ή σχετική πράξη ίδρύσεως είχε γίνει στις 8.12.1961 και ύπεβλήθη στο ύπουργείο την 12.1.1962. Έκεί έμεινε περιμένοντας έπι ματαίω έπικύρωση μέχρι το θέρος του 1963: Η άπόφαση του ύπουργού της Δικαιοσύνης δημοσιεύτηκε στο 430)28.9.1963 φύλλο της Έφ. Κυβερνήσεως (Τεύχος Β'). Στο χῶρο των συνδικαλιστικών έπιδιώξεων, οι δικηγόροι με την άπόφαση αυτή απέσπασαν μιá σημαντική νίκη. Οι σκοποι του Ταμείου θεμελιώνονται στις αρχές της συναδελφικής άλληλεγγύης. Με το Ταμείο θα βοηθηθούν ιδιαίτερα οι νέοι δικηγόροι. Θα ισχύσει από 1.1.1964.

IV. 'Επιστημονική κίνηση. Μὲ τὴν εὐκαιρία συμπληρώσεως 10ετίας ἀπὸ τότε πὺ ἴσχυσε ἡ σύμβαση τῆς Ρώμης Περί προ-στασίας τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, τὸ Συμ-βούλιο τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 15—19.9.1963 ὠργάνωσε στὸ Στρασβούργο διεθνῆς Συνέδριον νέων καὶ προέβη σὲ πα-νηγουρική θεμελίωση τοῦ Μεγάρου τῶν ἀ-τομικῶν Δικαιωμάτων στὶς 18.9.1963 'Επί-σης στὶς 16 — 20.9.1963 ἔγινε στὸ Πα-ρίσι τὸ XXVII Συνέδριον φορολογικοῦ Δι-καίου. Καὶ στὶς 3 — 6.9.1963 στὴ Βενετία συνήλθε εἰδικὸ συνέδριον βυζαντινολόγων μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς χιλιετηρίδος τοῦ 'Αγίου Ὁ-ρους. Ἕλληνες νομικοὶ ἀντιπροσώπευσαν τὴ χώρα μας καὶ στὰ τρία συνέδρια. Ὁ δικη-γόρος Ν. Ἀντωνόπουλος στὸ Συνέδριον τοῦ 'Αγίου Ὁρους ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Τὸ προνο-μιακὸν καθεστῶς τοῦ 'Αγίου Ὁρους καὶ ἡ

ἀπονομή τῆς Πολιτικῆς δικαιοσύνης ἐν αὐ-τῷ». Ὁ συντάκτης αὐτῆς ἐδῶ τῆς στήλης τοῦ χρονικοῦ τοῦ Δικαίου ἔχει πάρα πολλές ἐπι-φυλάξεις γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὴν σκοπιμότητα τῆς 'Αγιορίτικης Πολιτείας στὴν ἐποχὴ μας. Ἡ αὐτονομία τοῦ Μοναχικοῦ καθεστῶτος δὲν ἔχει πᾶ νόημα. Στὸ Ἅγιον Ὁρος εὐρίσκον-ται μεγίστης ἀξίας καλλιτεχνικοὶ θησαυροὶ καὶ ὁ ἔλεγχος τοῦ Κράτους πρέπει νὰ εἶναι ἄμεσος καὶ ὑπεύθυνος. Οὔτε ἐπιτρέπεται ἡ ἐ-πιβίωση φεουδαρχικῶν σχέσεων μέσα σ' ἓνα σύγχρονο κράτος. Μία μελέτη τοῦ ζητήμα-τος στὸ φῶς αὐτῶν τῶν ἀπόψεων καὶ μία ἔρευνα σοβαρὴ καὶ ἀντικειμενικὴ μὲ καθαρῶς ἐπιστημονικὰ κριτήρια, θὰ εἶχε ἀναμφισβητή-τως ἰδιαίτερη ἀξία. Χίλια χρόνια ζωῆς εἶναι ὑπεραρκετὰ γιὰ τὸ Ἅγιον Ὁρος καὶ τὰ προ-νόμιά του.

ΔΗΜΟΣ Ν. ΜΕΞΗΣ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ἡ 1η Νοεμβρίου πέρασε χωρὶς ἐξάρσεις καὶ μποροῦμε νὰ ποῦμε, σχεδὸν ἀπαρατήρη-τη, ἂν καὶ ἦταν ἡ πρώτη ἐπέτειος τῆς τυ-πικῆς καὶ ὀργανικῆς μας σύνδεσης μὲ τὴν Δυ-τικοευρωπαϊκὴ Κοινότητα, ἐνὸς γεγονότος δη-λαδὴ πὺ πέρυσι ἀκόμη ἐχαρκτηρίζετο, ἀ-πὸ τὴν τότε κυβέρνησι καὶ τοὺς ὑπεύθυνους χειριστὲς τῶν οἰκονομικῶν μας ὑποθέσεων σὰν «ὀρόσημο» στὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ἱστο-ρία τῆς χώρας μας. Τί νὰ συνέβη, λοιπόν, ἄραγε, ὥστε ἓνα χρόνο ἀργότερα νὰ ὑπάρ-χει ἀλλαγὴ στὸν τόνο τῶν ἐκδηλώσεων, ἔτσι πὺ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ πλέον φανατικοὶ ὀπαδοὶ τῆς σύνδεσης νὰ μιλοῦν σήμερα γιὰ «ἡκιστα ἱκανοποιητικὰ» ἀποτελέσματα; Ἡ ἀ-πάντησι βρῖσκεται, σ' αὐτὰ, ἀκριβῶς, τὰ ἀ-ποτελέσματα, πὺ θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ συνο-ψίσουμε στὰ παρακάτω σημεῖα:

1. Ἡ πρόσδεσι στὴν Ε.Ο.Κ. δὲν ὀ-δήγησε στὴν ἐκβιομηχάνισι ἢ τουλάχιστο σὲ μιὰ διαδικασίαν ἐκβιομηχάνισις. Ἀντὶ ἐνὸς γενικώτε-ρου σχεδιασμοῦ γιὰ τὴν ἴδρυσι νέων βιομη-χανικῶν μονάδων, ἔχουμε παραχωρήσει προ-νομιακοὺς καὶ διακριτικοὺς σὲ θάρος τοῦ ἑλ-ληνικοῦ κεφαλαίου ὄρους, στὰ ξένα μεγάλα μονοπώλια, γιὰ τὴν ἴδρυσι ἀνάλογα μὲ τὰ δικά τους συμφέροντα, ὀρισμένων βιομηχανι-κῶν ἐπιχειρήσεων στὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος. Καὶ ὀμως ἐκβιομηχάνισι, στὶς σημερινῆς ἑλληνι-κῆς συνθήκες, σημαίνει πρῶτ' ἀπ' ὅλα οἰκο-νομικὸ προγραμματισμὸ, ἔργα ὑποδομῆς, ἐξη-λεκτρισμὸ, καὶ ὀρθολογιστικὴ ἴδρυσι βιομη-χανιῶν.

2. Ἡ πρόσδεσι στὴν Ε.Ο.Κ. ἔκανε ἀκόμα δυσμενέστερο γιὰ τὴν Ἑλ-λάδα, τὸ ἀνοιγμὰ τοῦ ἐμπορικοῦ ἰ-

σοζυγίου μὲ τὶς χῶρες αὐτῆς. Ἀντὶ γιὰ διαρθρωτικὴ βελτίωσι τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἐμπορίου καὶ γιὰ αὐξήσι τῶν ἐξαγωγῶν ἑλληνικῶν προϊόντων πρὸς τὶς χῶρες τῆς Ε. Ο.Κ., ἔχουμε κάμψι τῶν ἐξαγωγῶν μας, σὲ ἐπίπεδα κατώτερα ἀπὸ τὰ πρὸ τῆς σύνδεσης καὶ «ποταμὸ» εἰσαγωγῶν δυτικοευρωπαϊκῶν ἐμπορευμάτων. Καὶ τὸ φοβερώτερο ἔχουμε ἐ-ξαγωγή ἐνὸς ἄλλου ἐμπορεύματος: τῶν ἐρ-γαζομένων μας, τῶν πὺ νέων καὶ καλύτε-ρα τεχνικὰ ἐξοπλισμένων, πὺ κατὰ δεκάδες χιλιάδες προσφέρουν — σὲ ἐξευτελιστικῆς μᾶ-λιστα τιμῆς σὲ σχέση πρὸς τὰ δυτικοευρωπαϊ-κὰ μέτρα — τὴν ἐργατικὴν τους δύναμι, στὴν ἀγορὰ ἐργατικῶν χειρῶν τῆς Δυτικῆς Γερ-μανίας καὶ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν.

3. Γενικώτερη δυσἀρέσκεια τῶν μεγάλων στρωμάτων τοῦ ἑλλη-νικοῦ πληθυσμοῦ. Ἀντὶ τῆς ἱκανοποίη-σις πὺ προεβλέπετο ἀπὸ ἐπισήμου πλευρᾶς, ὑπάρχει μιὰ γενικώτερη δυσἀνασχέτησι τῶν πὺ διαφορετικῶν στρωμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, πὺ ἐκφράζεται μὲ τὴν ἀντίδρα-σι τῶν βιομηχανῶν καὶ βιοτεχνῶν γιὰ τὶς παραχωρήσεις πὺ γίνονται στὸ ξένο κεφά-λαιο καὶ τὶς ἀνησυχίες τῶν ἐμπόρων γιὰ τὰ εἰσαγώμενα ξένα ἐμπορεύματα, μᾶχι τὶς ἔν-τονες διαμαρτυρίες τῶν ἀγροτῶν πὺ βλέπουν ἀδιάθετα τὰ προϊόντα τους.

4. Γίνεται χαμηλότερο τὸ βιοτι-κὸ ἐπίπεδο τῶν Ἑλλήνων σὲ σύγ-κρισι πρὸς τοὺς Δυτικοευρωπαϊ-κοὺς. Ἀντὶ νὰ βελτιωθῇ τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἔχουμε διεύρυνσι τοῦ χά-σματος ἀνάμεσα στὸ κατὰ κεφαλὴ εἰσόδημα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ κατὰ κεφαλὴ εἰ-

σοδήματος στις άλλες χώρες της Κοινής 'Αγοράς, όπως και επίταση της ανισότητας της κατανομής του εισοδήματος στην 'Ελλάδα, με αποτέλεσμα να έχουμε μία εξαιρετικά σημαντική απεργιακή κίνηση, στο επίμαχο χρονικό διάστημα.

5. Διακρίσεις σε βάρος της 'Ελλάδος. Αντί ή σύνδεση να κατοχυρώσει την ισοτιμία των δικαιωμάτων της 'Ελλάδας προς τις χώρες της ΕΟΚ, έχουμε διαρκώς παραβιάσεις των διατάξεων της συνθήκης σε βάρος της 'Ελλάδος, με αποτέλεσμα οι έξι να εκμεταλλεύονται κάθε ασάφεια της συνθήκης και με την επιβολή εξισωτικών όρων να καθιστούν αδύνατη την απορρόφηση των ελληνικών προϊόντων στις χώρες αυτές.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ας δούμε μερικώς από τις πιο αρνητικές συνέπειες που είχε η σύνδεση.

	Σύνολο Μεταναστών	Προς Γερμανία	Προς Γερμανία σε σχέση με σύνολο
1962 Α' έξάμηνο	35,8	20,8	58%
1963 Α' έξάμηνο	44,2	27,6	62,3%

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο Α' έξάμηνο του 1963 έσημειώθη πέραν από το νέο ρεκόρ στη μετανάστευση και ένα άλλο θλιβερό γεγονός. Για πρώτη φορά στην 'Ελλάδα εκτός φυσικά από την περίοδο της γερμανικής κατοχής, παρατηρείται μείωση του πληθυσμού της χώρας, γιατί ο αριθμός των μεταναστών υπερέβη την φυσική αύξηση του πληθυσμού, δηλαδή την υπεροχή των γεννήσεων επί των θανάτων. Έτσι έχουμε:

	Υπεροχή Μετάνοστ. γεννήσεων	Μεταβολή πληθυσμού
1962 Α' έξάμηνο	45.603	35.778 + 9.778
1963 Α' έξάμηνο	40.548	44.217 - 3.669

Αν μάλιστα γίνει σύγκριση των αριθμών των μεταναστών σε σχέση προς τον ενεργό πληθυσμό της χώρας, τότε θα παρατηρήσουμε ότι η μετανάστευση ισοδυναμεί προς το διπλάσιο της αύξησης του ενεργού πληθυσμού

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ — Ε.Ο.Κ.

Ίανουάριος Αύγουστος	Εισαγωγές 'Ελλάδας από την ΕΟΚ	Εξαγωγές 'Ελλάδος προς τ'ν ΕΟΚ	Σχέση Εισαγωγών προς εξαγωγές	Ανοιγμα Ισοζυγίου
1962	175.894	50.050	28,4%	125.844
1963	183.311	45.893	25 %	137.418

Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι στους πρώτους 8 μήνες του 1963 το άνοιγμα του εμπορικού μας ισοζυγίου ανήλθε σε 137.418 χιλ. δολ. έναντι 125.844 χιλ. δολ. στο ίδιο διάστημα του 1962. Παράλληλα στο ίδιο διάστημα ή σχέση των εξαγωγών προς τις εισαγωγές μας από τις χώρες της ΕΟΚ έπεσε από 28,4 τους πρώτους 8 μήνες του 1962, σε 25% το ίδιο διάστημα του 1963.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Η μετανάστευση στον πρώτο χρόνο της σύνδεσης έσημείωσε νέα διόγκωση. Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία μόνο στο Α' έξάμηνο του 1963 μετανάστευσαν 44,2 χιλ. άτομα εκ των οποίων 27,6 χιλ. στη Δυτική Γερμανία.

Από τη σύγκριση του μεταναστευτικού ρεύματος στο Α' έξάμηνο των έτών 1963 και 1962 προκύπτουν τα εξής:

	Σε χιλ. μεταναστών	Δείκτης
1962 Α' έξάμηνο	35,8	100
1963 Α' έξάμηνο	44,2	123,4

Η σημειωθείσα αύξηση του ρεύματος μεταναστών το Α' έξάμηνο του 1963 είναι ανώτερη κατά 23,4% σε σχέση προς τους αντίστοιχους μήνες του 1962. Προορισμός του κύριου όγκου των μεταναστών είναι ή Δυτική Γερμανία ή οποία απορροφά τα 62,3% των μεταναστών.

της χώρας.

Τα αίτια και οι έλλειψεις της μετανάστευσης έχουν κατ' επανάληψη τονισθή. Το βέβαιο πάντως είναι ότι με τη δημιουργία κενών στο έργατικό δυναμικό, δημιουργούνται σοβαρότατα εμπόδια στην εκβιομηχάνιση της χώρας.

ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΙΣ

Οι ελληνικές εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΟΚ υπέστησαν μείωση από την στιγμή που άρχισαν να κυλούν οι προθεσμίες της σύνδεσης.

Έτσι το σύνολο των εξαγωγών μας στους πρώτους 8 μήνες του 1963 έμειώθηκε σε 46.893 χιλ. δολλ. έναντι 50.050 χιλ. δολλ. στο αντίστοιχο διάστημα του 1962. Αντίθετα στο ίδιο διάστημα του 1963 οι εισαγωγές από τις χώρες της Ε.Ο.Κ. ανήλθαν σε 181.311 χιλ. δολλ. έναντι 175.894 χιλ. δολ. στο ίδιο διάστημα του 1962.

Έξ άλλου από την σύγκριση της αξίας των εξαγωγών της 'Ελλάδας προς τις χώρες της ΕΟΚ, σε σχέση προς το σύνολο των εξαγωγών μας προκύπτει ότι ενώ στους πρώτους 8 μήνες του 1962 οι εξαγωγές μας προς τις χώρες της Κοινής 'Αγοράς (50.050 χιλ. δολλ.) αντιπροσώπευαν το 33,7% του συνόλου των εξαγωγών μας (150.566 χιλ. δολλ.), στους πρώ-

τους 8 μήνες του 1963 οί εξαγωγές μας προς την ΕΟΚ (46.893 χιλ. δρχ.) περιορίστηκαν στο 25,8% του συνόλου των εξαγωγών μας (178.095 χιλ. δρχ.).

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΝΘΗΚΗΣ

Από την σύντομη αυτή επισκόπηση των αποτελεσμάτων του πρώτου έτος της σύνδεσης της Ελλάδας με την Ε.Ο.Κ. συνάγεται σάν

πρώτο συμπέρασμα ή διάψευση των προβλέψεων σ' όλους τους τομείς, των πρωταγωνιστών της σύνδεσης. Παράλληλα όμως προκύπτει και μιá γενικώτερη ανάγκη αναθεώρησης των διατάξεων της συνθήκης, ώστε ή οικονομία μας νά μὴν συνθλιβή παραπέρα στον τραχὺ ανταγωνισμό με τὰ πανίσχυρα οικονομικά συγκροτήματα των χωρῶν της Ε.Ο.Κ.

B. K.

ΛΑ·Ι·ΝΟΥΣ ΠΩΛΙΓΚ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ ΕΙΡΗΝΗΣ 1963

Η άπονομή του βραβείου Νόμπελ για την Ειρήνη για τὸ 1962 στον Άμερικανὸ σοφὸ Λάϊνους Πῶλιγκ, είναι τὸ ἔπαθλο για τοὺς δεκάχρονους ἀγῶνες του κατὰ τοῦ ψυχροῦ πολέμου, κατὰ τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν καὶ κατὰ τῆς ἐπίσημης προσπάθειας στὴ χώρα του νά πνίξουν τὴ φωνή του. Ὁ Πῶλιγκ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐλάχιστους διακεκριμένους Ἀμερικανούς πού ὕψωσαν τὸ ἀνάστημά τους κατὰ τοῦ κινδύνου τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν σὲ μιὰ ἐποχὴ ὅπου στὴ χώρα του πολλοὶ ὑπεύθυνοι ἄνθρωποι προτιμοῦσαν τὴ σιωπὴ για νά ἔχουν τὴν ἡσυχία τους. Ἡ στάση του αὐτὴ τοῦ ἐξασφάλισε τιμές, ἀλλά, καὶ διώξεις πού λίγοι ἄνθρωποι γνώρισαν στὴ ζωὴ τους.

Ἡ άπονομή του βραβείου στον Πῶλιγκ ἀναγγέλθηκε ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ τῆς Νορβηγικῆς Βουλῆς για τὴν άπονομή τῶν βραβείων Νόμπελ στίς 10 Ὀκτωβρίου, τὴ μέρα δηλαδή πού ἄρχισε ἡ ἐφαρμογὴ τῆς συμφωνίας για τὴ μερικὴ κατάπαυση τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν.

Ὁ Πῶλιγκ, καθηγητῆς τῆς Βιοχημείας στὸ Ἰνστιτοῦτο Τεχνολογίας τῆς Καλιφορνίας εἶχε τιμηθεῖ μετὰ τὸ βραβεῖο Νόμπελ για τὴ Χημεία τὸ 1954. Τὸ σημερινὸ βραβεῖο για τὴν Εἰρήνη εἶναι τὸ δεύτερο Νόμπελ πού παίρνει ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμονας.

Ὁ Πῶλιγκ μετὰ τὴ βοήθεια τῆς γυναίκας του ἐκυκλοφόρησε τὸ 1957 μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων ὅλων τῶν χωρῶν μιὰ ἔκκληση ἀπευθυνόμενη πρὸς τὸν ΟΗΕ για τὴν σύναψη συμφωνίας μεταξὺ ὅλων τῶν χωρῶν για τὴν διακοπὴ τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴ τῆς ἀνθρωπότητας ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῆς ραδιενεργείας. Τὴν ἔκκληση προσυπέγραψαν 11.021 ἐπιστήμονες 49 χωρῶν.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1957 δύο μέρες μετὰ τὴν ἀνακοίνωση τοῦ Πῶλιγκ ὅτι τὴν ἔκκληση τὴν εἶχαν ὑπογράψει 2.000 ἐπιστήμονες, ἡ ὑποεπιτροπὴ ἀντιαμερικανικῶν ἐνεργειῶν τῆς ἀμερικανικῆς Γερουσίας τὸν κάλεσε σὲ ἀπολογία καὶ τοῦ ζήτησε νά «ἀποκαλύψει ἂν κρύβονται κομμουνιστὰι» πίσω ἀπὸ τὴν πρωτοβουλία

του. Ὁ Πῶλιγκ ἀπάντησε θαρραλέα στὴν πρόκληση καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἔπειτα ἀπὸ τὴ θύελλα διαμαρτυριῶν πού ἔφτασαν ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, δὲν ἐτόλμησε νά λάβῃ κανένα μέτρο ἐναντίον του.

Μετὰ ἀπὸ τρία χρόνια ἡ ὑποεπιτροπὴ ἐζήτησε πάλι ἀπὸ τὸν Πῶλιγκ νά ἀπολογηθῆ για τὸ ἴδιο ζήτημα καὶ για τὴ γενικώτερη δράση του ὑπὲρ τῆς Εἰρήνης. Ὁ Πῶλιγκ ἐκάλισε τοὺς γερουσιαστὲς τῆς ὑποεπιτροπῆς νά παραιτηθοῦν ἀπὸ τὴν κοινοβουλευτικὴ τους ἀσυλία για νά τοὺς ὑποβάλει μήνυση για τίς κατηγορίες τους ἐνώπιον τῶν ἀμερικανικῶν δικαστηρίων. Αὐτοὶ ὅμως δὲν ἐδέχθηκαν.

Ὁ Πῶλιγκ, μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Λαμπράκη, ἔστειλε ἐπιστολὴ σὲ ἀμερικανικὸ περιοδικὸ καὶ ἔθετε ζήτημα ἀμερικανικῆς εὐθύνης για τὸ φρικτὸ αὐτὸ ἔγκλημα.

Ὁ Πῶλιγκ εἶναι ὁ ἐπιστήμονας πού ἐπλούτισε τίς κατακτήσεις τῆς ἐπιστήμης, ἀλλά δὲν περιορίστηκε μέσα στὸ ἐργαστήριό του. Ἐδειξε ἐνδιαφέρον για τὴν πρόοδο καὶ τὴν σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητας καὶ ἡ ἀνθρωπότητα τὸν ἐτίμησε. Οἱ δηλώσεις πού ἔκανε ὅταν ἔμαθε τὴν άπονομή τοῦ βραβείου Νόμπελ για τὴν Εἰρήνη σ' αὐτόν, δείχνουν τὴν εὐρύτητα τῶν ἰδανικῶν του, ἰδανικῶν πού ἐμπνέουν ὅλο καὶ περισσότερους ἐπιστήμονες: «Ἡ ἐπιτροπὴ ἐδιάλεξε καλὴ μέρα για νά τὸ ἀναγγεῖλει. Πιστεύω πὼς ἡ συμφωνία για τὴ μερικὴ διακοπὴ τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν εἶναι ἡ πρώτη ἀπὸ μιὰ σειρά διεθνῶν συμφωνιῶν πού θὰ ὀδηγήσουν στὸ τέλος στὴν κατάργηση τοῦ πολέμου. Εἶμαι εὐτυχισμένος ὅταν σκέπτομαι πὼς ἔπαιξα κι ἐγὼ κάποιον ρόλο για νά φτάσουμε σ' αὐτὸ τὸ ἐπιτυχὲς ἀποτέλεσμα. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη δὲν ἦταν ἀξιοσέβαστη ἀπασχόληση ὁ ἀγῶνας για τὴν Εἰρήνη. Ἴσως ἡ ἀπόφαση τῆς ἐπιτροπῆς νά βοηθήσῃ για νά γίνει σεβαστός. Αἰσθανόμουν ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὅτι ἀκολουθοῦσα τὸ σωστὸ δρόμο. Κατὰ κάποιον τρόπο ἡ άπονομή τοῦ βραβείου Νόμπελ μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὅτι ἀποτελεῖ τὴ δικαίωση τῶν προσπαθειῶν μου».

ΑΓΓ. Φ.

ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσα στα πλαίσια του 10ημέρου της έλληνοσοβιετικής φιλίας, που έχουν από χρόνια καθιερώσει οι δύο αντίστοιχοι σύνδεσμοι Ε. Σ. Σ. Δ. — 'Ελλάς, που έδρεύουν στην 'Αθήνα και στη Μόσχα, επισκέφθηκε το δεύτερο δεκαήμερο του 'Οκτωβρίου, την χώρα μας μία ομάδα σοβιετικών επιστημόνων, και καλλιτεχνών, που με το έργο τους και την συμβολή τους στην πρόοδο της επιστημονικής έρευνας και των καλών τεχνών τιμούν την πατρίδα τους, όχι μόνο σε έθνική κλίμακα, αλλά και διεθνώς.

'Επί κεφαλής της αντιπροσωπείας ήταν ο διεθνούς φήμης μαθηματικός κ. 'Αλέξανδρος Ντανίλοβιτς 'Αλεξανδρόφ, πρόεδρος του Πανεπιστημίου του Λένινγκραντ, άντεπιστέλλον μέλος της 'Ακαδημίας 'Επιστημών της ΕΣΣΔ, τιμημένος με πολλά βραβεία. Οι έργασίες του αναφέρονται στον τομέα της θεωρίας των έπιφανειών. Τα κυριώτερα συγγράμματά του είναι: «'Εσωτερική γεωμετρία των άμφικύρτων έπιφανειών» και «'Αμφίκυρτος πολυεδρική».

'Ο κ. 'Αλεξανδρόφ επισκέφθηκε το Πανεπιστήμιο 'Αθηνών και συναντήθηκε με τους συναδέλφους του καθηγητές της Μαθηματικής Σχολής, καθώς και την «Μαθηματική 'Εταιρεία», για τα μέλη της όποιας έδωσε διάλεξη, που προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον μεταξύ των μαθηματικών κύκλων των 'Αθηνών.

Στην ομάδα των σοβιετικών επιστημόνων συμμετείχε και ο καθηγητής της παθοφυσιολογίας, γιατρός κ. Βλαδίμηρος 'Αλεξάνδροβιτς Νιεγκόβσκυ, γνωστός σ' όλο τον κόσμο για τις έρευνες και τις έπιτυχίες του στον τομέα της αναβίωσης θνήσκοντος οργανισμού μετά τον κλινικό θάνατο. 'Ο κ. Νιεγκόβσκυ, ο όποιος διευθίνει από το 1936 το «'Ινστιτούτο Πειραματικής Φυσιολογίας για την αναβίωση του οργανισμού», έχει δημοσιεύσει 170 περίπου έργασίες, τόσο στην Σ.Ε., όσο και στο έξωτερικό, στις όποιες υποστηρίζει ότι με την έγκαιρη επέμβαση της «ρεανιματολογίας» — της επιστήμης της αναβίωσης», στο μεσοδιάστημα μεταξύ κλινικού θανάτου, που έπέρχεται με το σταμάτημα

της λειτουργίας της καρδιάς του ανθρώπου, και του βιολογικού, μπορεί να επιβραδυνθή ή επέλαση του βιολογικού θανάτου, να διατηρηθούν τα επί μέρους όργανα — σκώτι, νεφρά, ιστοί κλπ. — ζωντανά, για να δοθῆ καιρός στον θεράποντα γιατρό να δράσει, έμφυσώντας στο πτώμα πάλι ζωή.

Τῆ θεωρία του της «ρεανιματολογίας», ο κ. Νιεγκόβσκυ ανέπτυξε αναλυτικά σε δυο έμπεριστατωμένες διαλέξεις του, μία προς τους γιατρούς και μία με το άθηναϊκό κοινό.

Τα άλλα μέλη της αντιπροσωπείας ήταν οι: Σκλιάρσκι 'Ισαάκ Δικηγόρος, αντιπρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Μόσχας.

Νεφέντιεβα Ναταλία. 'Υφηγήτρια της βιολογίας συνεργάτης του 'Ινστιτούτου διαιτολογίας.

Πιοντοκόφσκι 'Ιγγόρ. Διδάκτωρ της 'Ιατρικής, Διευθυντής του έργαστηρίου του 'Ινστιτούτου άνωτέρας νευρικής λειτουργίας και νευροφυσιολογίας της 'Ακαδημίας 'Επιστ. της ΕΣΣΔ. Ειδικός στα ζητήματα της παθοφυσιολογίας και ραδιοβιολογίας.

Λόσεβα Νίνα. 'Επιστημονικός συνεργάτης του Μουσείου Εικαστικών Τεχνών, ειδική στην αρχαία τέχνη. Έλαβε μέρος στις ανασκαφές αρχαίων πόλεων στα παράλια του Εύξεινου Πόντου

Ναρτσένκο Ειρήνη. Διευθύντρια του τμήματος 'Αρχαίας Τέχνης του Μουσείου Εικαστικών Τεχνών.

Μρεβλισβίλι Μιχαήλ. Ποιητής και θεατρικός συγγραφέας, συντάκτης του περιοδικού «Λογοτεχνική Γεωργία».

Λάπιν 'Ανατόλι. Συνθέτης, διακεκριμένος καλλιτέχνης της Λεττονίας. Συνέθεσε όπερες όπως: «Λαϊκά», «Λύγη» και όπερέτα «Μετά το γάμο».

Γιαρικόφ Φιοντώρ. 'Υπεύθυνος του μουσικού τμήματος του «Οίκου Φιλίας» με τους ξένους λαούς.

Γρούζινα 'Ελβίρα. 'Υφηγήτρια της τουρκικής φιλολογίας του 'Ινστιτούτου 'Ανατολικών γλωσσών του Πανεπιστημίου της Μόσχας.

ΕΛ. Γ.